

Posudek vedoucí bakalářské práce

Patrik Pozděna: Specifická rétorika české politické strany SPD

Bakalářská práce Patrika Pozděny spojuje výzkum populismu s výzkumem rétoriky poslanců parlamentních stran. Výzkumné otázky textu se zaměřují na možné rozdíly v parlamentních projevech poslanců SPD oproti poslancům ostatních parlamentních stran („*Jak moc se liší populismus a nacionalismus ve slovních projevech poslanců politické strany SPD oproti ostatním slovním projevům poslanců parlamentních stran zastoupených v Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky za období 2017 až 2020?*“, s. 15). Specifika rétoriky populistických stran jsou v politologickém výzkumu vděčným tématem se zajímavými výsledky, a autor podle mě v úvodu zdařile vysvětluje, proč je důležité zkoumat právě parlamentní projevy poslanců SPD ve dvou výzkumných oblastech (přítomnost populismu, přítomnost nacionalismu).

Práce je logicky strukturována. Autor se nejprve věnuje představení důležitých konceptů spojených s populismem, kde představuje různé přístupy k jeho zkoumání a přihlašuje se k „muddovskému“ chápání pojmu, který je ve výzkumu nejlépe etablovaný a z hlediska toho, co autor zkoumá v analytické části, také nejlépe uchopitelný. Tuto část považuji za dobře zpracovanou, autor pracuje s relevantní literaturou dobře rozlišuje mezi jednotlivými přístupy, které představuje. Následuje kapitola představující koncept nacionalismu, v níž autor představuje důležité autory věnující se tomuto tématu. Oproti kapitole věnované populismu tu autor nerozlišuje mezi jednotlivými typy, byť poukazuje na různé přístupy jednotlivých autorů, a neukazuje, jak přesně jednotlivé přístupy ovlivnily jeho pojetí nacionalismu, které předkládá v analytické části. To je možná škoda, protože pro následnou analýzu by to bylo dobré východisko, s představením pojmu se ale autor dle mého názoru popasoval poměrně dobře.

Na základě poslední teoretické kapitoly, v níž autor představuje důležité výzkumy rétoriky populistických stran, definuje dvě zkoumatelné hypotézy o specifické rétorice poslanců české SPD oproti stranám, které nenaplnují tak zřetelně kritéria populismu a nacionalismu.

V analytické kapitole autor představuje výsledky vlastního výzkumu, kvantitativní obsahové analýzy projevů poslanců českých parlamentních stran s aplikací slovníků. Je důležité zmínit, že slovník populistických slov autor převzal a mírně upravil z obecně akceptovaného slovníku Pauwelse a Rooduijna, slovník nacionalistických slov autor sám vytvořil. Autor velmi precizně popisuje způsob aplikace slovníku v počítačovém programu i následné výpočty výskytu identifikovaných slov na poslance. Ovšem, ohledně způsobu tvorby tohoto slovníku může vzniknout více otázek, byla bych proto ráda, kdyby se během obhajoby autor více vyjádřil ohledně toho, jak a proč při tvorbě slovníku nacionalismu postupoval. V analytické kapitole autor prezentuje výsledky analýzy. Domnívám se, že tato kapitola srozumitelně prezentuje výsledky až na úroveň výskytu jednotlivých slov, a na jejich základě je autor schopen zhodnotit platnost obou hypotéz. Autor přináší zajímavé zjištění o tom, že SPD sice vykazuje největší počet výskytů populistických

a nacionalistických slov mezi stranami, při přepočtu na poslance se ovšem pořadí zásadně mění. Za zajímavý výsledek považuji i zjištění, že velkou část rozdílu ve výskytu nacionalistických slov u SPD dělá výskyt slov spojených s migrací. Dá se tedy říci, že nacionalismus SPD má jiné charakteristiky než nacionalistická rétorika jiných českých parlamentních stran? Podobně bych se chtěla zeptat i u populismu – je populismus SPD jiný než výskyt populistických slov u ostatních parlamentních stran? Mohli bychom tyto strany zařadit do různých typů podle populistické rétoriky?

Text Patrika Pozděny je dle mého názoru zajímavým příspěvkem do debaty o specifických chování populistických stran. Autor poměrně dobře zpracoval teoretickou kapitolu a prokázal schopnost zkoumání teoretických očekávání pomocí kvantitativní obsahové analýzy textu. Text vychází z dostatečného množství relevantních textů. Formální úprava textu je v pořádku, trochu ruší některé zbytečné vysvětlivky. Patrik Pozděna na textu pracoval samostatně, pravidelně konzultoval a výsledky našich konzultací poctivě zapracovával.

Text doporučuji k obhajobě, v závislosti na průběhu obhajoby doporučuji hodnocení A – výborně, případně B – velmi dobře.

V Hradci Králové, 13. 5. 2024

Mgr. Petra Vodová, Ph.D.